MINISTERSTWO
INFORMACJI I DOKUMENTACJI

D. Min. Stańczyk

KOMUNIKAT RADIOWY nr. 159

z dnia 19.grudnia 1940.

Komunikat niemiecki w jęz. niemieckim, godz.17.30

1. Budowa wielkiej tamy na Dunajcu jest w pełnym toku. Sprawa regulacji rzek, zaniedbywana za czasów byłego państwa polskiego uznana została przez władze niemieckie za zagadnienie pierwszorzędnej wagi, zwłaszcza dla rolnictwa. Budowę tę rozpoczęto natychmiast po zakończeniu kampanji wrześniowej w Polsce w 1939r. Sprowadzono z Niemiec wybitnych specjalistów w dziedzinie hydrotechniki i ekonomii, stworzono specjalną administracyjną dyrekcję prac, zaangażowano sztab fachowców, składający się z 40 inżynierów Niemców i 400 Polaków. Zatrudniono przy budowie około 42.000 robotników. Meljorację przeprowadzono już na obszarze przeszło 10.000 ha. Osuszono 6.000 ha. terenu moczarowego i 1.200 ha. nieużytków zamieniono na ziemię uprawną. Dalszy obszar 3.000 ha. leżący jeszcze odłogiem będzie mógł być oddany pod uprawę na wiosnę przyszłego roku. Tama, która przecina całą dolinę Dunajca, ma długość 555 mt. Maksymalna jej wysokość wynosi 55 mt. Jest ona jedną z największych w Europie. Sztuczne jezioro, które tama ta tworzy ma pojemność 230 miljonów mt.sześciennych i pokrywa powierzchnię 1.800 ha. Długość dróg bitych, umożliwiających bezpośredni dostęp do tamy wynosi 26 km. Nad górną częścią sztucznego jeziora wybudowano most o długości 407 mt. W połowie tamy znajduje się duża elektrownia w której zatrudnionych jest 2.500 pracowników. Ilość paliwa zużywanego w okresie 10-cio dniowym wynosi 100 tonn. Elektrownia ta posiada dużą halę z 4 wielkiemi zespołami generatorów o łącznej sile 50.000 KW. Cała instalacja zostanie oddana do użytku na jesieni 1941 roku. Tama będzie utrzymywała stały poziom wody w Wiśle dla zapewnienia jej spławności.

2. Mimo bałamutnych informacji propagandy brytyjskiej stwierdzić należy, że Rosja stale dostarcza Niemcom przewidziane w traktacie handlowym ilości ropy.

Komunikat niemiecki, Paryż, w jęz. francuskim, godz.18-ta

1. Marsz. Petain po przedwczorajszej rozmowie z Lavalem, zamianował ambasadora francuskiego w Paryżu De Brinon'a, delegatem generalnym rządu francuskiego dla krajów okupowanych na miejsce gen. de Laurencie.

Komunikat amerykański, godz.

1. W politycznych kołach Londynu wymienia się nazwiska Lorda Cranborne'a, podsekretarza stanu w ministerstwie spraw zagranicznych oraz Sir Archibald Sinclair'a, ministra lotnictwa, jako kandydatów na stanowisko ambasadora brytyjskiego w Stanach Zjednoczonych. Książe Windsor oświadczył, że nie jest oficjalnym kandydatem na to stanowisko. Przyjąłby je jednak, o ile leżałoby to w interesie obu narodów.

Komunikat watykański, w jęz. niemieckim, godz.19.45

1. Sekretarz stanu watykański opublikował listę dyplomatycznych przedstawicieli zagranicy, akredytowanych przy Stolicy Apostolskiej: 13 ambasadorów m.in. Polski i 23 posłów.

2. Pismo "Prawosławnaja Rus", wychodzące w Słowacji zamieszcza artykuł o położeniu cerkwi prawosławnej w części Polski pod okupacją sowiecką. Biskupi narazie zachowali swoje stanowiska. Kler łoży na ich utrzymanie. Władze sowieckie nałożyły na duchowieństwo podatek od 1.000 do 10.000 rb. na głowę, zależnie od stanu liczebnego parafian.

3. Między prawosławnymi, zamieszkującymi generalne gubernatorstwo istnieją zatargi na tle narodowościowym między Rosjanami a Ukraińcami. Ukraińcy żądali usunięcia Patrjarchy prawosławnego zatwierdzonego w swoim czasie przez rząd polski.

MINISTERSTWO
INFORMACJI I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY nr. 189

z dnia 19 grudnia 1940.

Komunikat niemiecki w jęz. niemieckim, godz.17.30

1. Budowa olbrzymiej tamy na Dunajcu jest w pełnym toku. Sprawa regulacji rzek, zaniedbywana za czasów byłego państwa polskiego uważana została przez władze niemieckie za zagadnienie pierwszorzędnej wagi, zwłaszcza dla rolnictwa. Budowę tę rozpoczęto natychmiast po zakończeniu kampanji wrześniowej w Polsce w 1939r. Sprowadzono z Niemiec wybitnych specjalistów w dziedzinie hydrotechniki i ekonomii, stworzono specjalną administracyjną dyrekcję prac. Zaangażowano sztab techników, składający się z 47 inżynierów Niemców i 400 Polaków. Zatrudniono przy budowie około 42,000 robotników. Meljoracje przeprowadzono już na obszarze przeszło 10.000 ha. Osuszono [illegible] ha. terenu moczarowego i 1.200 ha. nieużytków zamieniono na grunty uprawne. Dalszy obszar 3.000 ha. jeszcze odłogiem leżący będzie oddany pod uprawę na wiosnę przyszłego roku. Tama, która przegradza całą dolinę Dunajca, ma długość 555 mt. Najwyższa jej wysokość wynosi 55 mt. Jest ona jedną z największych w Europie. Wzbierające jezioro, które tamą tą tworzy się, zawierać będzie 230 miljonów mt. sześciennych i pokrywa powierzchnię 1.800 ha. [illegible] dróg bitych, umożliwiających bezpośredni dostęp do samej tamy [illegible] km. [illegible] sztucznego jeziora wybudowano most długości 420 mt. W pobliżu tamy znajduje się duża elektrownia w której zatrudnionych jest 2.500 pracowników. Ilość [illegible] w okresie letnim dziennie wynosi 100 tonn. Elektrownia posiadać będzie 4 olbrzymie zespoły generatorów o łącznej sile 60,000 KW. Całą instalację zostanie oddana do użytku na jesieni 1941 roku. Tama będzie utrzymywała stały poziom wody w Wiśle dla zapewnienia jej spławności.

2. Mimo bałamutnych informacji propagandy brytyjskiej stwierdzić należy, że Rosja stale dostarcza Niemcom przewidziane w traktacie handlowym ilości ropy.

Komunikat niemiecki, Paryż, w jęz. francuskim, godz.18.45

1. Marsz. Petain po przedwczorajszej rozmowie z Lavalem, zamianował ambasadora francuskiego w Paryżu De Brinon'a, delegatem generalnym rządu francuskiego dla krajów okupowanych na miejsce gen. de Laurentie.

Komunikat szwajcarski, godz.

1. W politycznych kołach Londynu wymienia się nazwiskiem Lorda Cranborne'a, podsekretarza stanu w ministerstwie spraw zagranicznych oraz Sir Archibalda Sinclair'a, ministra lotnictwa, jako kandydatów na stanowisko ambasadora brytyjskiego w Stanach Zjednoczonych. [illegible] Windsor oświadczył, że nie jest oficjalnym kandydatem na to stanowisko, przyjąłby je jednak, o ile leżałoby to w interesie obu narodów.

Komunikat watykański, w jęz. niemieckim, godz.19.45

1. Sekretarjat stanu watykański opublikował listę dyplomatycznych przedstawicieli 36 państw, akredytowanych przy Stolicy Apostolskiej: 13 ambasadorów m.in. Polski i 23 posłów.

2. Pismo "[illegible]", wychodzące w [illegible] zamieszcza artykuł o położeniu [illegible] w części Polski pod okupacją niemiecką. [illegible] swoje stanowiska. [illegible] ich utrzymanie. [illegible] podatek od 1.000 do 10.000 zł., na głowę, zależnie od stanu [illegible].

3. [illegible] generalnego gubernatorstwa [illegible] między Rosjanami a Ukraińcami. Ukraińcy [illegible] przez rząd polski.

W listopadzie 1939 roku jeden z archimandrytów został specjalnie delegowany do zreorganizowania cerkwi prawosławnej w generalnym gubernatorstwie. Udało się wówczas Ukraińcom w jednej ze stolic biskupich umieścić znanego propagatora polityki ukraińskiej.
W bazylice prawosławnej w Warszawie nabożeństwo odbywa się w języku st[illegible]wiańskim ze znaczną domieszką ukraińskiego. Kazania wygłaszane są wyłącznie w języku ukraińskim. Władze niemieckie w generalnym gubernatorstwie faworyzują otwarcie powstanie [illegible] fałszywej cerkwi prawosławnej ukraińskiej. Wręczono nawet w imieniu generał gubernatora dr. Franka nowo-mianowanemu biskupowi /?/ ukraińskiemu w Toruniu, w inkorporowanej do Rzeszy części Polski, Panagję oraz Krzyż biskupi.

Komunikat włoski, Rzym, w jęz. angielskim, godz. 3.55

1. Wszelkie próby Anglii zmuszenia Włoch do wycofania się z wojny są skazane na niepowodzenie. Niemcy i Włochy stanowią jedną i nierozerwalną całość i ani jedna ani druga strona nie zaniecha wspólnej walki.
2. Według "Journal de Geneve" obawa przed inwazją niemiecką przejmuje obecnie całą ludność Anglii. Jako termin inwazji wymieniają tam połowę lutego 1941 roku.

Komunikat amerykański, godz.4.45

1. Korespondenci prasy amerykańskiej w Belgradzie donoszą, że wojska niemieckie w ilości około 50.000 żołnierzy znajdują się już we Włoszech, a mianowicie w Bari oraz w Neapolu. Oddziały wojsk niemieckich dotarły podobno do Medjolanu i do Genui. Niebezpieczeństwo dla Anglii stanowi fakt, że Niemcy w razie upadku Włoch mogłyby zawładnąć flotą włoską. Tymczasem wiadomości o wtargnięciu wojsk niemieckich do Włoch są kategorycznie dementowane przez oficjalne koła zarówn Berlina jak i Rzymu.

MINISTERSTWO INFORMACJI I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT SOWIECKI Z DN.19.XII.1940.

Moskwa-Komintern,g.14.30,17,18.30 i 21.20-23.30

1.Obrady kom.partji Łotwy zakończyły się uchwaleniem rezolucji,aprobującej działalność C.K.partji. -- W Jasinie okr.Wilno odbyło się zebranie przedwyborcze,na którem przemawiali kandydaci Lionajtis i Petkinas. --Teatr kowieński wystawia szereg sztuk autorów sowieckich.Teatr ten zawarł układ o rywalizację socjalistyczną z z teatrem państwowym w Wilnie. -- Znany działacz rewolucyjny Czełkun,został wybrany w Chocimie jako kandydat na delegata do R.N.ZSSR. - W rep.karelofińskiej wybrano 5699 deputatów do sowietów miejscowych.Głosowało 100% wyborców.

2.Buriatomongolja czyni nadal wielkie postępy kulturalne.Jest tam obecnie 1% analfabetów. - 19.XII.1935 delegacja rolników Uzbekistanu przyrzekła wielkiemu Stalinowi wykonać plan 5-cio-letni rozwoju rolnictwa. Dziś donoszą,że plan ten został wykonany z olbrzymią nadwyżką. - Została rozpoczęta budowa kanału Karakumskiego dług.200 km. - Odbyły się uroczystości akademji wojennej im.Stalina. - Rozpoczęto produkcje nowego typu karabinu. - Uczeni sowieccy stwierdzili obecność w pokładach nafty na głębokości 270 m.mikroorganizmów,wytrzymujących temperaturę 170 stopni.

3.Twórczość pisarzy sowieckich,w szczególności Szołochowa jest nader pop popularna w Australji,jak o tem świadczy list otrzymany przez zw.pisarzy sowieckich od znanej pisarki australijskiej,Katarzyny Creter.

4.Komunikaty wojenne niemieckie,ang.,włoskie i greckie.

5.AP donosi z Kairu,że Bardia atakowana jest przez lotnictwo i flotę oraz ostrzeliwana przez artylerję. - Prasa angielska wyraża opinję,że jeżeli Anglicy zajmą Bardję,Włosi będą mieli wielkie trudności w przesyłaniu jakichkolwiek dostaw do Afryki. - Ang.min.wojny Eden złożył deklarację o dotychczasowych wynikach akcji w zach.pustyni. - Donoszą z N.Yorku,że 2 statki angielskie podały wiadomość,iż zostały storpedowane;jeden z nich 350 mil na półn.zachód od Hebrydów.Radiostacja Mackey przyjęła SOS statku holenderskiego. - Deklaracja Kingsley Wood'a o odszkodowaniach w związku z bombardowaniem.

6.Koresp.AP donosi,że Włosi wycofują się z Klisury.Grecy rozpoczęli natarcie od wsi Prestowa w kierunku na Elbasan. - Koresp."Wreme" donosi, że Anglicy zbombardowali Valonę,Durazzo i in.miejscowości.Grecka artylerja ostrzeliwuje Tepeleni,co uważane jest za wstęp do zajęcia tego miasta. - Koresp."Wreme" donosi z Pogradecu,że w górach panują mrozy nienotowane od niepamiętnych lat;mimo to Grecy zajęli 2 wsie i posuwają się w kier. Elbasanu. - Koresp.gaz."Politika" donosi z Bitolu,że na odc.między Tepeleni a morzem Włosi usiłowali przeprowadzić kontrofenzywę,lecz wszystkie ataki zostały odparte.

7.Donoszą z Helsinek,że prezydentem Finlandji został obrany b.premier Rity - Donoszą z Bukaresztu,że Antonescu podpisał dekret zakazujący wywozu z Rumunji wszelkich produktów żywnościowych. - AP donosi,że de Brinon przybył do Vichy i odbył konferencję z Petainem;Laval pozostaje w Paryżu. - Donoszą z N.Yorku,że Wells wraca do Europy. - Donoszą z N.Yorku, że Anglicy zatrzymali i odprowadzili do jednego z portów afrykańskich statek francuski,płynący z Martyniki do Casablanki,na którego pokładzie znajdowało się 1500 oficerów i marynarzy.Krążą pogłoski,że statek ten wiózł złoto,wysłane w swoim czasie z Francji do Fort de France.

8.Donoszą z Waszyngtonu,że wniosek Roosvelta o wypożyczeniu Anglji materjałów wojennych wart.ponad 2½ miljarda dol.spotkał się z roż'ną reakcją w sferach kongresu.Zwolennicy daleko idącej pomocy popierają wniosek, niektórzy zaś członkowie kongr.,w tem kilku demokratów domaga się wzamian odstąpienia nowych baz lub dowodzi,że jest to obejście ustawy Johnsona, i ust.o neutralności. - Donoszą z N.Y.,że jedna z firm okręt.sprzedała 140 statków towarowych,pojemn.145 tys.tonn.

9.Donoszą z Tokio,że jap.misja handl.udała się do Batawji.

10.Donoszą z Berlina,że kanclerz Rzeszy,p.Hitler,przyjął w nowej kancelarji w obecn.min.spr.zagr.p.Ribbentopa,polit.przedstaw.ZSRR,Dekanozowa, który wręczył listy uwierzytelniające.Kompanja honorowa przy przyjeździe i wyjeździe polpreda oddała mu honory.

KOMUNIKAT SOWIECKI W JEZYKU FRANCUSKIM: "Prawda" podkreśla rolę inteligencji wiejskiej,liczącej 700.000 ludzi i przyczyniającej się wydatnie do rozwoju kultury.-Prezydjum kongr.K.P.Łotwy wystosowało do Stalina depeszę nacechowaną płomienną miłością.--Reakcja na wniosek Roosvelta.-Weygand przybył do Agades (Marokko).- W Szwecji zakazano sprzedaży paszy.